

Rättsfallssamlingen

Mål C-612/15

**Brottmål
mot
Nikolay Kolev m.fl.**

(begäran om förhandsavgörande från Spetsializiran nakazatelen sad)

”Begäran om förhandsavgörande – Artikel 325 FEUF – Bedrägeri eller annan olaglig verksamhet som riktar sig mot Europeiska unionens ekonomiska intressen på tullområdet – Lagföringens effektivitet – Nedläggning av det straffrättsliga förfarandet – Skälig tidsfrist – Direktiv 2012/13/EU – Rätt att bli informerad om anklagelsen – Rätt att få tillgång till material som rör målet – Direktiv 2013/48/EU – Rätt till tillgång till försvarare”

Sammanfattning – Domstolens dom (stora avdelningen) av den 5 juni 2018

1. *Europeiska unionens egna medel – Skydd av unionens finansiella intressen – Bekämpande av bedrägeri och annan brottslig verksamhet – Medlemsstaternas skyldighet att vidta effektiva och avskräckande sanktioner – Räckvidd – Den nationella domstolens skyldighet – Räckvidd – Villkor – Iakttagande av de grundläggande rättigheterna – Iakttagande av principen om skälig tidsfrist*

(Artikel 325.1 FEUF)

2. *Europeiska unionens egna medel – Skydd av unionens finansiella intressen – Bekämpande av bedrägeri och annan brottslig verksamhet – Medlemsstaternas skyldighet att vidta effektiva och avskräckande sanktioner – Räckvidd – Överträdelse som riktar sig mot Europeiska unionens ekonomiska intressen på tullområdet – Nationell lagstiftning som ålägger domstolen att avsluta det straffrättsliga förfarandet på begäran av den anklagade för det fall åklagaren inte har avslutat förfarandet inom en viss tidsfrist – Otillåtet – Skyldighet för den nationella domstolen att inte tillämpa de aktuella nationella bestämmelserna – Villkor – Iakttagande av de grundläggande rättigheterna*

(Artikel 325.1 FEUF)

3. *Straffrättsligt samarbete – Rätt till information vid straffrättsliga förfaranden – Direktiv 2012/13 – Rätt att bli informerad om anklagelsen – Rätt att få tillgång till material som rör målet – Detaljerade uppgifter om anklagelsen som försvararen får del av och faktisk tillgång till handlingar i ärendet efter det att åtal väckts – Tillåtet – Villkor*

(Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/13, artiklarna 6.3 och 7.3)

4. *Straffrättsligt samarbete – Rätt till tillgång till försvarare i straffrättsliga förfaranden och rätt till kontakt under frihetsberövandet – Direktiv 2013/48 – Rätt till tillgång till försvarare – Nationell lagstiftning som ålägger en nationell domstol att entlediga en försvarare som utsetts av två anklagade för det fall de anklagade har motstridiga intressen – Lagstiftning som gör det möjligt för domstolen att själv förordna två offentliga försvarare för dessa personer – Tillåtet*

(Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/48, artikel 3.1)

1. Se domen.

(se punkterna 64–72)

2. Artikel 325.1 FEUF ska tolkas så, att den utgör hinder för en nationell lagstiftning som föreskriver en nedläggning av ett straffrättsligt förfarande, såsom den som föreskrivs i artiklarna 368 och 369 i Nakazatelno protsesualen kodeks (straffprocesslagen), i den mån denna lagstiftning är tillämplig på förfaranden avseende fall av grovt bedrägeri och annan grov olaglig verksamhet som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen i tullfrågor. Det ankommer på den nationella domstolen att ge full verkan åt artikel 325.1 FEUF genom att i förekommande fall underlåta att tillämpa denna nationella lagstiftning, samtidigt som den ska säkerställa att de anklagades grundläggande rättigheter iakttas.

(se punkt 76 samt punkt 1 i domslutet)

3. Artikel 6.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/13/EU av den 22 maj 2012 om rätten till information vid straffrättsliga förfaranden ska tolkas så, att den inte utgör hinder för att detaljerad information till försvaret avseende anklagelsen tillhandahålls efter det att åtal väckts, men innan domstolen prövar anklagelsen i sak och före förhandling, eller till och med efter det att förhandlingen har inletts men innan överläggning sker i målet när det är fråga om sålunda tillhandahållen information som senare ändras, under förutsättning att alla nödvändiga åtgärder vidtas för att säkerställa att rätten till försvar och rättvisa förfaranden iakttas.

Artikel 7.3 i direktiv 2012/13 ska tolkas så, att det ankommer på den nationella domstolen att säkerställa att försvaret ges en faktisk möjlighet att få tillgång till handlingar i ärendet, där en sådan tillgång i förekommande fall får ges efter det att åtal väckts, men innan domstolen prövar anklagelsen i sak och före förhandling, eller till och med efter det att förhandlingen har inletts men innan överläggning sker i målet när ny bevisning tillkommer under förfarandet, under förutsättning att alla nödvändiga åtgärder vidtas för att säkerställa att rätten till försvar och rättvisa förfaranden iakttas.

(se punkterna 99 och 100 samt punkt 2 i domslutet)

4. Artikel 3.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/48/EU av den 22 oktober 2013 om rätt till tillgång till försvarare i straffrättsliga förfaranden och förfaranden i samband med en europeisk arresteringsorder samt om rätt att få en tredje part underrättad vid frihetsberövande och rätt att under frihetsberövandet kontakta tredje personer och konsulära myndigheter ska tolkas så, att den inte utgör hinder mot en nationell lagstiftning som ålägger den nationella domstolen att entlediga den försvarare som utsetts av två anklagade personer, mot de sistnämndas vilja, på den grunden att dessa två personer har motstridiga intressen, eller mot att domstolen tillåter dessa personer att utse en ny försvarare eller, i förekommande fall, själv förordnar två försvarare för att ersätta den förstnämnde försvararen.

(se punkt 111 samt punkt 3 i domslutet)